

روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران

صاحب امتیاز و مدیرمسئول: مهدی رحمانیان

نشانی: تهران: میدان فاطمی، خیابان بهرام‌مصری، پلاک ۲۲ • تلفن: ۵۴ و ۸۸۹۳۶۲۷۰ • شماره: ۸۸۹۲۵۶۶۷ • تلفن گهی‌ها: ۸۶۰۳۶۱۱۹ • تلفن امور آگهی‌های شهرستان‌ها: ۷-۴۴۰۱۹۸۰۵ • تلفن امور مشترکین: ۸۸۹۰۳۵۴۸ • توزیع: شرکت پیام‌رسان سبز • تلفن: ۶۶۲۸۷۳۴۴ • چاپ: صمیم

شترت

دوشنبه ۶ اسفند ۱۴۰۳ • ۲۵ شعبان ۱۴۴۶ • ۲۴ فوریه ۲۰۲۵ • سال بیست‌ویکم • شماره ۵۰۵۸ • ۱۲ صفحه

اذان ظهرتهران ۱۲:۱۷ • اذان مغرب ۱۸:۱۳ • اذان صبح فردا ۵:۱۶ • طلوع آفتاب ۶:۳۹

www.sharghdaily.com

aparat:tasvirshargh

Telegram:SharghDaily

youtube:sharghdaily

twitter:sharghdaily

instagram:sharghdaily1

توسعه پایدار و دیپلماسی فعال

محمدمهدی محمدی*

کم‌کاری، جدی‌نگرفتن، حساس نبودن و در اولویت قرارنداشتن حل این بحران باعث شده تا روزبه‌روز بر جمعیت کشاورزان بی‌انگیزه و فاقد کار به دلیل نبود منابع آبی و نداشتن توجیه اقتصادی فعالیت‌های ارزش‌آفرین کشاورزی افزوده شده و زمینی که روزی منبع درآمد و برکت الهی بود، به جهنمی از خارهای بیابانی و فاقد تنوع زیست‌محیطی تبدیل شود؛ درحالی‌که می‌شد و می‌شود این کشور را حتی در این مرحله نیز با مدیریت هوشمندانه منابع آبی و توسعه فناوری‌های آبیاری و سرمایه‌گذاری در انرژی‌های تجدیدپذیر از این بحران رهایی داد.

«توسعه اقتصاد دانش‌بنیان و نوآوری» سرمایه‌گذاری در فناوری‌های پیشرفته و توسعه اقتصاد دانش‌بنیان به صورت متمرکز بر اولویت‌های اقتصادی و نیازهای فعلی با نگاه به حل مسائل موجود و زمینه‌سازی برای خلق ایده‌های نوین نسل‌های آتی می‌تواند با وجود افزایش بهره‌وری در سیستم‌های اقتصادی موجود، منجر به کاهش وابستگی به منابع طبیعی شده و چراغ امید برای توسعه را روشن نگه دارد. می‌توان با بهره‌مندی از تجارت کشورهای موفقی مانند سنگاپور که با تمرکز بر آموزش، تحقیق و توسعه و ایجاد محیطی مناسب برای استارت‌آپ‌ها، به یکی از مراکز پیشرفته فناوری در جهان تبدیل شده است، اقدامات پیشنهادی مشابهی برای کشورمان مثل ایجاد زیرساخت‌های فناوریانه، حمایت‌های اصولی با برنامه و قابل ارزیابی از شرکت‌های دانش‌بنیان و توسعه مراکز تحقیق و توسعه را متصور شد.

«کاهش وابستگی به نفت»: تنوع‌بخشی به اقتصاد ایران الزامی است که سیاست‌گذاران و مجریان اقتصادی برای حل معضلات کشور ناگزیر به انجام آن هستند و حرکت جدی برای تحقق آن را باید در دستور کار خود قرار داده و به‌طور جدی درباره پایش آن طبق برنامه‌های از پیش تعیین‌شده اهتمام ورزیده و ارزیابی‌های آن را به‌طور شفاف به صورت گزارش‌هایی فصلی منتشر کرده و در معرض پاسخ‌گویی به آن عملکرد قرار گیرند. اقداماتی که می‌توان در بسیاری از کشورهای درحال‌توسعه و توسعه‌یافته نیز مشاهده کرد، برای مثال امارات متحده عربی با توسعه

روان‌خوانی

شکوائیه آلزایمر از زبان سه نسل

دکتر خشایار بیگی*

انسان‌شناس پزشکی

فارغ‌التحصیلان ایرانی دانشگاه آمریکایی بیروت می‌توان محمود حسایی، جهانگیر هدایت، غلامرضا اوعانی و علی‌اکبر صالحی را نام برد. هزینه تحصیل در رشته پزشکی در این دانشگاه خصوصی در زمانی که این نوجوان در آزمون ورودی‌اش قبول می‌شود بالغ بر صد دلار می‌شده است. طبیعتاً با شور و خوشحالی خیر قبولی‌اش را نزد پدر و مادرش می‌برد و از آنها درخواست صد دلار می‌کند. آنها اما از کمک به پسرشان خودداری می‌کنند و علی‌رغم توانایی مالی صلاح نمی‌بینند که او در خارج از کشور ادامه تحصیل دهد. نهایتاً در مواجهه با اصرارش به او رگ می‌گویند که خودت برو کار کن و این مبلغ را تهیه کن. سه روز وقت مانده بوده به مهلت ثبت‌نام و کاری از نمی‌شناسخت که دستمزد سه روزش صد دلار باشد. به زبان خودش: به پدر و مادرم گفتم که من دیگر با شما کاری ندارم! شاید برای فرزندان هیچ چیزی بدتر از احساس جدی گرفته‌نشدن توسط پدر و مادر نباشد، خصوصاً برای آن فرزندی که گناهی ندارد جز آرزوی ادامه راه والدین، آخر پدرش هم عطار بود و هم در کمک و یاری به اطرافیان دست‌ودلباز. نهایتاً او به دانشکده داروسازی در ایران راه پیدا می‌کند، هرچند به زعم خودش می‌توانست در دانشگاه بیروت استاد پزشکی بشود.

مدتی پیش و در بحبوحه آتش‌سوزی‌های لس‌آنجلس با یکی از فرزندانش آشنا شدم، تعامل سریع ولی صادقانه‌ای داشتیم، من

در بدو ورودم به این شهر دچار ناراحتی شدیدی شدم که به پزشکی متخصص ارجاع‌م دادند. متخصص اتفاقاً ایرانی بود و من خوشحال بودم که با یک هم‌زبان دربره‌ه دردم صحبت خواهم کرد. برعکس انتظارم، ایشان حوصله درددل نداشت و بعد از سلام و علیک من را فی‌الغور مرخص کرد برای تصویرنگاری تشخیصی و بعدش هم به همه‌گیری بر‌خوردم و دیگر ندیدمش و ناراحتی من هم به خیر گذشت. به‌تازگی با خانواده تحصیل‌کرده و محترمی آشنا شدم؛ پدر داروساز در ایران، مادر فرهنگی و فرزندان همه به‌جز یکی پزشکی و مقیم و شاسغل در آمریکا، پدر متاسفانه به زوال عقل یا دمانس از نوع آلزایمر دچار شده و مراحل پیشرفته این بیماری را می‌گذراند. این زوج سالخورده چند سالی است که به اصرار فرزندان در کالیفرنیا زندگی می‌کنند. می‌دانیم که یکی از عوارض شناختی–رفتاری بیماری آلزایمر تکرار یا به‌اصطلاح «روی دور افتادن» است (Looping). به این معنا که بیمار سؤال یا رفتاری را پیوسته تکرار می‌کند. یکی از فعالیت‌های تکراری این بیمار بازگویی خاطره‌های دور و دردناک بود. خاطره بازمی‌گردد به دوران نوجوانی‌اش یعنی نزدیک به ۷۰ سال پیش. در آن زمان هنگام تکمیل دوره دبیرستان در آزمون ورودی پزشکی شرکت کرده بود و نمره قبولی به دست آورده بود. آزمون برای ورود به دوره پزشکی در دانشگاه آمریکایی بیروت (به اختصار AUB) بود. این دانشگاه از بدو تأسیسش در لبنان توسط مبلغان مسیحی آمریکایی در قرن نوزدهم قبله‌ای برای تحصیل علم در سراسر خاورمیانه محسوب می‌شده است. علاوه بر فهرست بلندبالای دانش‌آموختگان غیرایرانی آن همچون زها حدید، معمار مشهور عراقی و اشرف غنی، رئیس‌جمهور سابق افغانستان، از جمله

صفر

اثر

رئیس کل موزه ملی گفت: موزه ملی هر کشور به‌مثابه ویتزین ملی تاریخ، فرهنگ و تمدن آن به حساب می‌آید. معمولاً کشورهای ارزشمندترین و نفیس‌ترین آثار ملی خود را که حاصل پژوهش‌های علمی باستان‌شناسی است، در موزه ملی کشورشان به نمایش می‌گذارند. این فرایند در کشورهای پیمان‌آباد دهه ۵۰ ادامه داشت، اما پس از انقلاب اسلامی و راه‌اندازی ادارات کل استانی و تفویض اختیارات به استان‌ها، روند ورود آثار به موزه ملی ایران تقریباً به صفر رسیده است.

مراسم رونمایی از اولین خط اتوبوس‌های برقی در تهران از مسیر ۴٫۵ کیلومتری خط جمهوری، بهارستان بکشنه ۵ اسفند برگزار شد. در این خط دیگر هیچ اتوبوس دیزلی وجود ندارد و از ۳۵ اتوبوس برقی از محل قرارداد چین از امروز در خط بهارستان- جمهوری فعال شده و مسافرگیری می‌کنند.عکس: مجید خواجه، ایسا

روزها

بانوی مشرقی

حسین روحانی صدر*

ایرانیان باستان برای زن ارزش ویژه‌ای قائل بودند. در یک روز زن، زمین، زایندهگی و مادر گرمای داشته می‌شد و این روز عید زنان بوده و مردان به زنان بخشش می‌کردند و به همین مناسبت پنجم ماه اسفند، جشن سبندارمذگان را برگزار می‌کردند.

در تاریخ اسلام، مانند تاریخ سایر ادیان و اقوام، اتفاقات تلخی رخ داده است. تراژدی کربلا از این دست حوادث است و به مرور زمان، توجه و درس‌گیری از آن در عزاداری‌ها، به صورت یک نهاد بسیار ستبر در تاریخ شیعه درآمده؛ چندان که به‌طور سیستماتیک به یک احساس شرم تمدنی دامن می‌زند. شوربختانه هنوز هیچ نوع عذرخواهی تمدنی از این فاجعه انجام نشده است. افشا و شرم‌گستری نسبت به این جنایت که علیه نماد آزادیگی یعنی حسین ابن علی(ع) و یاران و اصحابشان و در واقع علیه بشر انجام شده، قبل و بیش از هرکس توسط حضرت زینب کبری (سلام‌الله علیها) از طریق خطبه‌های پساعاشورایی

آن حضرت مطرح شده است. این نقش حضرت زینب(ع) دو بحث بسیار جدی و مهم را بر می‌انگیزد:

۱. نخست ظهور اقتدار زنانه در عین حفظ حیا در سیره آن حضرت است که برای گرایشات فمینیستی موضوع پژوهش‌های مهمی است.
۲. دیگر افشای جنایات نظام اموی و دامن‌زدن به حسن شرم اجتماعی در نظاره‌گران منفعل یا همدستان جنایت تاریخی کربلاست که برای اخلاق‌پژوهی در شرم‌های تاریخی و عذرخواهی تمدنی موضوعیت دارد.

در پژوهش‌های تاریخی حوادث و سیره‌بزرگان در کشاکش بحران‌های تراژیک، بی‌آنکه دچار تاریخ‌پریشی در تحلیل‌ها شویم، نیازمند بازبینی این حوادث در آینه الهیات شخصی هستیم. خوشبختانه اکنون در دهه سوم قرن بیست‌ویکم میلادی شاهد پدیده مبارک عذرخواهی سیاست‌مداران و نهادهای جنبائاتی هستیم که قرن‌ها قبل رخ داده و آثار منفی آنها بر وجدان تاریخی ملل مختلف در بلندمدت بار شده است.

برای نمونه، روز دهم تیرماه ۱۴۰۲، پادشاه هلند، ویلم الکساندر و مارک روتو، نخست‌وزیر این کشور، به مناسبت صدوپنجاهمین سالگرد لغو برده‌داری، از تجارت برده‌داری توسط این کشور در قرن هفدهم که منجر به آسیب‌زدن به صدها هزار برده شده بود، صمیمانه عذرخواهی کردند؛ عذرخواهی پس از چهار قرن. بعد از ۵۰۰ سال پس از اخراج یهودیان از اسپانیا در سال ۱۴۹۲ میلادی، مجلس نمایندگان اسپانیا نیز نسبت به این عمل عذرخواهی کرد که نشانه آغاز نفوذ جدی و مبارک الهیات عذر و عفو در ساخت روابط بین‌المللی و بین‌الادبانی است.**

نویسندگان دفتر پنجم از امام‌حسین پژوهی برای جهان معاصر سعی بلیغ داشته‌اند که کتاب، حتی برای محافل غیرمذهبی و آکادمیک جهان فارسی‌زبان، مفید و مورد استفاده باشد. امید است این کتاب که می‌شود به آن «الهیات اقتدار و شرم» نام نهاد، راه و جای خود را باززودی در ساحت آردتمدن‌ان اهل بیت عصمت و طهارت باز کند.

«کارشناس ارشد تاریخ ایران

♦♦ **نگاه کنید به کتاب *عذر و عفو*؛ یک نگاه تطبیقی اثر نگارنده، انتشارات نگاه معاصر، ۱۳۹۸.**

هنرخوانی

خودکشی سلبریتی‌ها

مرگ کیم سه‌رون، بازیگر جوان کراهی، موج جدیدی از اعتراض‌ها برای ایجاد تغییرات در صنعت سرگرمی و کاهش فشار بر چهره‌های مشهور را در این کشور برانگیخته است. سلبریتی‌های کراهی، به‌ویژه زنان، پس از مواجهه با قانون به‌سختی می‌توانند کار پیدا کنند. بسیاری از آنها برای درمان مشکلات روانی خود تمایلی نشان نمی‌دهند؛ زیرا ممکن است این موضوع باعث پوشش منفی بیشتر رسانه‌ها شود. به گزارش کاردین، مرگ کیم باعث شده است برخی بخش‌های به‌سختی می‌توانند کار پیدا کنند. بسیاری از آنها برای درمان مشکلات روانی خود تمایلی نشان نمی‌دهند؛ زیرا ممکن است این موضوع باعث پوشش منفی بیشتر رسانه‌ها شود. به گزارش کاردین، مرگ کیم باعث شده است برخی بخش‌های به‌سختی می‌توانند کار پیدا کنند. بسیاری از آنها برای درمان مشکلات روانی خود تمایلی نشان نمی‌دهند؛ زیرا ممکن است این موضوع باعث پوشش منفی بیشتر رسانه‌های و چندین روزنامه سرقاله‌هایی علیه سوه‌استفاده آنلاین از او و دیگر چهره‌های سرگرمی منتشر کنند.
اتتلاف رسانه‌های دموکراتیک و شهروندان، یک نهاد نظارتی محلی که بر شیوه‌های گزارش‌دهی اخلاقی نظارت می‌کند، بیشترین تقصیر را متوجه رسانه‌های سنتنی به دلیل گزارش‌های تحریک‌آمیز آنها دانست.

اشاره کردم به اینکه پزشک دلسوز و با حوصله پیداکردن چقدر سخت شده و او هم در جواب به من درددلش باز شد که با همه تحصیلات عالی‌اش در زمینه پزشکی و چندین سال تخصص و پژوهش و…، تعریفه ناچیزی که بیمه‌ها برای خدمات تخصصی پزشکی قائل‌اند واقعاً به‌صرفه نیست و ترجیح می‌دهد دستیارانش بیمار را ببینند نه خودش، مگر در مواردی که مجبور باشد. در همین اثنا پدر هم وارد مکالمه ما شد و گفت خب اشکال نداره بابا جان، بیمار نبین، در بین شکوه‌های پسر لحن صدایش برام آشنا آمد. بله، ما چند سال پیش سلام و علیک کوتاهی در مطبش داشته‌ایم!

علامت و نشانگان بیماری را می‌توان صرفاً به دید پزشکی و معلول فرایند بیماری در بدن و مغز فرد مبتلا دانست، یا اینکه می‌توان بیماری را همچون موجود زنده‌ای فرض کرد یا حافظه جمعی، عواطف انسانی و روایت‌های فراشخصی‌اش. شکوائیه تکراری این بیمار دچار آلزایمر در دید پزشکی محور یا به‌اصطلاح باینی‌اش «روی دور افتادن» حاکی از ضعف حافظه و ناتوانی‌های عقلی است، اما در من به‌عنوان انسان‌شناس پزشکی، این شکوائیه تکراری روایت هنوز ادامه‌داری را دربر دارد که تجربه زندگی چند نسل را در آن می‌توان بازخوانی کرد: نسل اول، پدری عطار و سنتی و سخت‌گیر، نسل دوم پسری درس‌خوان و مشتاق و آرزومند ادامه راه پدر در دنیای مدرن و نسل سوم فرزندی برآورنده آرزوهای پدر اما متخصصی سرخورده از شرایط حرفه پزشکی در این زمان و این مکان. آیا خاطره قبولی در آزمون پزشکی پدر که داستان زندگی سه نسل از یک خانواده را دربر دارد به‌راستی ارزش تکرارکردن ندارد و صرفاً عارضه بیماری آلزایمر است؟

۵۰۰ هزار

کودک

سالار قاسمی با بیان اینکه در سال تحصیلی آینده، حدود یک‌میلیون و ۳۰۰ هزار دانش‌آموز به پایه اول ابتدایی وارد خواهند شد، گفت: تاکنون حدود ۸۰۰ هزار نفر از این دانش‌آموزان برای انجام سنجش آمادگی تحصیلی نوبت‌گیری کرده‌اند، در حالی‌که حدود ۵۰۰ هزار نفر هنوز ثبت‌نام نکرده‌اند. رئیس سازمان آموزش‌وپرورش استثنائی تأکید کرد در حال حاضر ۸۵۰ مرکز جامع سنجش آمادگی تحصیلی در سراسر کشور فعالیت می‌کنند.